

ეკონომიკური კვლევების ეროვნული ინსტიტუტი
NATIONAL INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH

IMPERATIVES OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT IN PROMOTING NATIONAL COMPETITIVENESS

Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference

December 13-14, 2018

Co-organizers of the Conference:

*Odesa Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics,
(Odesa, Ukraine)*

*Batumi Navigation Teaching University
(Batumi, Georgia)*

Volume I

Included in ACADEMIA.EDU

Editor: Prof. Dr. Badri Gechbaia

Batumi, GEORGIA

2018

UDC 001:1:3: [80+81]Recommended for publication by the Scientific Council of
National Institute of Economic Research (19.12.2018, №9)**CHAIRMAN OF CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE:**

Badri Gechbaia – Doctor of Economics, Associate Professor, Director of National Institute of Economic Research, Georgia.

CO-CHAIRMEN OF CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE:

Parmen Khvedelidze – PhD, Professor, Rector Batumi Navigation Teaching University, Georgia.

Yaroslav Kvach – Doctor of Economics, Professor, Director, Odessa Trade and Economic Institute of Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine.

CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE:

Ketevan Goletiani – Doctor of Techniques, Professor, Batumi Navigation Teaching University, Georgia.

George Abuselidze – PhD, Associate Professor Batumi Shota Rustaveli State University, Georgia.

Irina Vashakmadze – PhD, Associate Professor Batumi Shota Rustaveli State University, Georgia.

Nargiz Phalavandishvili – PhD, Assistant Professor, Batumi Shota Rustaveli State University, Georgia.

Halyna Kuzmenko – PhD, Associate Professor, Audit and Taxation Department, Central Ukrainian National Technical University, Kropyvnytskyi, Ukraine.

SCIENTIFIC COMMITTEE OF CONFERENCE:

Evgeni Baratashvili – Doctor of Economics, Professor, Georgian Technical University, Georgia.

Viktor Koval – Doctor of Economics, Associate Professor, Odessa Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine.

Gela Mamuladze – PhD, Professor Batumi Shota Rustaveli State University, Georgia.

Nino Paresashvili – PhD, Associate Professor, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.

Agnieszka Generowicz – Doctor Habilitated, Professor, Cracow University of Technology, Poland.

Pukała Ryszard – PhD, Professor, Vice-Rector of Bronislaw Markiewicz State Higher School of Technology and Economics, Poland.

Mariana Petrova – Doctor of Science in Physics and Mathematics, Professor, Associate Professor, St.Cyril and St.Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria.

Krzysztof Gaska – Doctor Habilitated, Professor, Silesian University of Technology, Poland.

REVIEWERS:

Anzor Abzalava – Doctor of Economics, Professor, Georgian Technical University, Georgia.

Paata Aroshidze – PhD, Associate Professor, Batumi Shota Rustaveli State University, Georgia.

Eter Kharashvili – Doctor of Economics, Professor, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia.

ISBN 978-9941-9622-1-2**IMPERATIVES OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT IN PROMOTING NATIONAL COMPETITIVENESS:** Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13–14, 2018. Batumi, Georgia: Publishing House “Kalmosani”, 2018, p. 336.**Publisher:** Publishing House “Kalmosani”, Georgia.**ISBN 978-9941-9622-1-2***Authors are responsible for the content and accuracy.
The proceedings have not been amended or proofread.*

CONTENTS

SECTION I. STATE GOVERNMENT AND POLITICS

IMPACT OF GOVERNMENT POLICY ON MACHINE-BUILDING ENTERPRISES ON THE BASIS OF LOGISTIC APPROACH	12
Redkva O.Z., Garmatiuk O.O.	12
STATE REGULATORY MECHANISMS IN THE FIELD OF ASSISTANCE TO PERSONS WITH DISABILITIES	15
Gryshova Ry.	15
AND ONCE AGAIN ABOUT THE POWER OF TNCS	17
Petrashko L.	17
EVALUATION OF CONSEQUENCES OF EXTERNAL MIGRATION AS A NECESSARY PRECONDITION OF EFFECTIVE MIGRATION POLICY	20
Ryndzak O.T.	20
INCREASING EFFICIENCY OF COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND THE INTERNATIONAL FINANCIAL ORGANISATIONS	23
Shostak S.M.	23
MANIFESTATIONS OF SEPARATISM IN THE BALKAN STATES	26
Sharan O. V.	26
SOCIAL DESIGN OF THE PERSONNEL SECURITY SYSTEM OF PUBLIC ADMINISTRATION	29
Shevchenko M. M.	29
PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE: TRADITIONS AND MODERN TRENDS OF DEVELOPMENT	32
Tkachuk A.I., Mkrtchian R.S.	32
UKRAINE–EUROPEAN UNION ASSOCIATION AGREEMENT AND FINANCIAL SUPPORT OF UKRAINE	36
Sukhobokova O.O.	36

SECTION II. MANAGEMENT, ECONOMY, FINANCE

JUSTIFICATION OF CREDIT OPERATIONS AS THE PART OF ACTIVITY OF BANKING INSTITUTIONS	39
Kaliuha Y.V., Namazylo A.O.	39
CHARACTERISTICS OF THE ORGANIZATIONAL CULTURE MECHANISM OF THE ENTERPRISE: THEORETICAL CONTEXTS	42
Gevko V. L.	42

CURRENT STATE OF DAIRY CATTLE-BREEDING IN UKRAINE	
Kruglyak O. V.	44
SUSTAINABILITY OF AN ECOSYSTEM OF THE BUSINESS MODEL IN THE CONCEPT OF VALUE AND INTELLIGENCE	
Voynarenko M. P., Tarashevskaya O.V.	46
PAYMENT OF LABOR IN UKRAINE AND THE OTHER COUNTRIES OF THE WORLD	
Kaliuha Y. V., Musii A.L.	51
CONFLICT-FREE COMMUNICATION IN TRADE SERVICE	
Telnov A.C., Reshmidilova S.L.	54
ON THE ISSUE OF TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF INTELLECTUAL MIGRATION PROCESSES IN THE XXI CENTURY	
Demidenko O.I.	57
INFLUENCE OF UNCONVENTIONAL MONETARY POLICY ON THE 10-YEAR GOVERNMENT BOND YIELDS OF JAPAN	
Aleksesevskaya Ha.	60
CURRENT STATE OF DAIRY CATTLE-BREEDING IN UKRAINE	
Kruglyak O. V.	63
KINDS OF INFRASTRUCTURE MARKET	
Kalivoshko O.M.	65
DEFINITION OF THE FOUNDATIONS OF PRODUCTION INTELLIGENCE	
Bril I.V.	68
INVENTORY OF INDUSTRIAL STOCKS	
Broshko O.I.	70
COMPETITIVENESS AS AN INTEGRAL COMPONENT OF THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE	
Birbirenko S.S., Ostapenko A.O.	74
DIVERSIFICATION OF NATURAL RESOURCES AS A TREND IMPLEMENTING «GREEN» ECONOMY	
Golikova O.S.	77
PROFESSIONAL ADAPTATION OF FOREIGN TEACHERS IN CHINESE UNIVERSITIES	
Smankulova Zh.	80
COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE SHIPPING COMPANY IN THE GLOBAL TRANSPORT SERVICES MARKET	
Lavrushchenko Yu. A.	82
THE ESSENCE AND SIGNIFICANCE OF MARKETING IN UKRAINIAN AGRIBUSINESS	
Mosiyuk S.I., Shum O.A.	85

IMPROVEMENT OF THE EARNINGS OF EMPLOYEE EMPLOYEES	
Fedosova M.I.	87
THE NECESSITY AND IMPORTANCE OF EVALUATING THE FINANCIAL STABILITY OF AN INDUSTRIAL ENTERPRISE	
Tarasenko O., Revka G.	90
ACCOUNTING FOR FINANCIAL LEASE ACCORDING TO NATIONAL AND INTERNATIONAL STANDARDS	
Yarmolitska O.V.	92
THEORETICAL ASPECTS OF EFFICIENT TEAM FORMATION	
Korchevska L.O., Samoilenko G.V.	94
IMPACT OF ECONOMIC CRISES ON ENSURING SECURITY OF THE STATE	
Chernyatevych Y.	97
GENDER ASPECT OF ROLE POSITION IN MILITARY ACTIVITIES	
Verbytska V.I., Slisarenko O.O.	100
THE ROLE OF NATIONAL BRANDING IN ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF THE COUNTRY'S ECONOMY	
Bodnaruk O.V.	103
ENVIRONMENTAL-ECONOMIC FACTORS OF RESPONSIBLE WASTE MANAGEMENT	
Kodzhebash A.P.	106
MONITORING OF INDICATORS OF ECONOMIC SECURITY OF AGRICULTURAL PRODUCTION: REGIONAL ASPECT	
Sakun A., Marchuk L.	108
ANALYSIS OF ENERGY-ECONOMIC EFFICIENCY OF ENERGY SUPPLY SYSTEMS WITH COGENERATION HEAT PUMP INSTALLATIONS IN INDUSTRY AND MUNICIPAL HEAT POWER BRANCH OF UKRAINE	
Ostapenko Olga P., Portnov Viktor M.	111
METHODOLOGICAL ASPECTS OF EVALUATING OF COMMERCIAL PREMISES LOCATED IN THE BUILDING OF ARCHITECTURAL IMPORTANCE	
Kalynichenko I. V.	114
GENERALIZED FINANCIAL AND ECONOMIC RESULTS MANAGEMENT MODELS	
Zhmurko T. O.	117
SYNERGETIC PARADIGM OF ADMINISTRATIVE MANAGEMENT	
Voronkova V. H.	120
BUSINESS PROCESS REENGINEERING AS A PROCESSING APPROACH OF MANAGEMENT	
Zamlynskyi V.A., Teliukh K.P.	123

UNDERSTANDING ACCORDING LANGUAGE AND CULTURE CONNECTION AS PRE-CONDITION OF THE EFFECTIVE MULTICULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE'S FORMATION	
Sierykh T.M.	126
FINANCIAL SUPPORT OF THE DEVELOPMENT OF COMMUNAL ECONOMY IN UKRAINE	
Kvasnitska R. S., Forkun I. V.	129
THE IMPLEMENTATION OF DIGITAL TRANSFORMATION STRATEGY IN THE MODERN BUSINESS ENVIRONMENT	
Liubokhynets L.S.	132
IDENTIFICATION OF RISKS CAUSED BY UNBUNDLING IN THE ELECTRICITY SECTOR OF UKRAINE	
Levytska A.V., Romanyuk T.O.	134
STRATEGIC MANAGEMENT OF THE COMPETITIVE POTENTIAL OF THE ENTERPRISE	
Kovalchuk V.G., Anishina E.O.	137
SELECTION OF THE OPTIMUM METHOD OF DEPRECIATION FOR INDUSTRIAL ENTERPRISES	
Kaliuha Y.V., Lozotska K.S.	139
ACCOUNTING OF COSTS FOR PLANT PRODUCTS ACCORDING TO DOMESTIC AND INTERNATIONAL STANDARDS	
Kaliuha Y. V., Stepanyuk Yu.M.	142
THE PROFESSION OF ACCOUNTANT IN CONDITIONS OF GLOBALIZATION OF ECONOMY	
Kaliuha Y. V., Gaiduchenko T.M.	145
METHODOLOGICAL APPROACHES TO RISK MANAGEMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES	
Shyshkina O.	148

SECTION III. SERVICE SECTOR AND MANAGEMENT

CURRENT STATE AND PROSPECTS OF HOTEL BUSINESS DEVELOPMENT IN UKRAINE	
Kolesnikova K.S., Maiorova T.R., Malinovska I.A.	152
RISKS IN TOURISM	
Iurchenko S. O., Shapoval A. O.	154

IMPROVEMENT OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF MANAGEMENT AS A FACTOR OF INCREASING COMPETITIVENESS OF THE TOURIST ENTERPRISE	
Tkachenko T. I., Kolmakova L.O.	157
PROBLEMS OF PERSONNEL PROVIDER IN THE HOTEL-RESTAURANT INDUSTRY	
Zaytseva V.M.	160
INCREASING THE QUALITY OF SERVICES IN TOURISM ENTERPRISES	
Kuklina T. S.	163
DEVELOPING OF THE METHODOLOGY OF TEACHING THE BASIS OF HEALTH-SAVING FOR THE FUTURE ENGINEERS-TECHNOLOGISTS OF THE FOOD INDUSTRY	
Lazarieva T.A., Blahyi O.S.	165
IMPROVING THE QUALITY OF PROVIDING TRAVEL SERVICES	
Nikolenko A.O., Niecheva N.V.	168
POTENTIAL OF MEDICAL TOURISM	
Naboka Y.	171
MEDICAL TOURISM – AS AN IMPORTANT DIRECTION OF DEVELOPMENT OF UKRAINE'S SOCIAL AND ECONOMIC POLICY	
Dyachenko L.A., Sydor O.K.	174
CATERING AS AN INNOVATIVE TYPE OF SERVICE IN RESTAURANT BUSINESS	
Kononenko T., Polstyana N., Fedak V.	177

SECTION IV. LOGISTICS AND SUPPLY CHAINS MANAGEMENT

STANDARDIZATION OF SPA AND WELLNESS SERVICES AS A FACTOR OF INCREASING THE COMPETITIVENESS OF LATVIAN SPA & WELLNESS TOURISM	
Lukyanova Elena Fedorovna	180
PERSPECTIVES AND FEATURES OF THE USE OF TECHNOLOGIES ON THE BASIS OF GPS POSITIONING IN TRANSPORT AND LOGISTICS SYSTEMS	
Kononenko T.V.	183
RESEARCH MULTIMODAL PASSENGER TRAFFIC WITH RAIL TRANSPORT	
Aloshynskiy Ye. S., Prymachenko H. O.	186
METHODOLOGICAL ASPECTS OF MANAGEMENT THE COMPETITIVENESS OF COMPANIES-OPERATORS OF POSTAL LOGISTICS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION	
Savchenko M.V., Shkurenko O.V.	189

THE PROBLEM OF MODERNITY TAX EVASION

Borzenkova O. D., Podgorna A. S...... 192

MULTIMODAL AND INTERMODAL TRANSPORTATION IN TRANSPORT SYSTEMS

Kukharchyk V.G. , Kukharchyk A.G. 194**SECTION V. EDUCATION AND PEDAGOGICS**

SYSTEM OF UNIVERSITY EDUCATION IN CANADA

Bryha T.R. 197SYNERGISTIC APPROACH IN THE CONTEXT OF THE PROFESSIONAL
DEVELOPMENT OF A FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHER**Barda S.I.** 200

CULTURAL SOCIALIZATION OF URBAN AND RURAL STUDENTS' YOUTH

Ohurtsova Olena, Ohurtsov Oleksii 203STUDENT YOUTH LEADERSHIP AS THE FACTOR IN CIVIL SOCIETY
DEVELOPMENT**Oleksyuk O. E.** 206METHOD OF IMPLEMENTATION OF REALLY AUGMENTED VIRTUALITY OF
TRAINING WITH THE BALL BY USING SENSOR MOTION CONTROLLER MS
KINECT**Blazhko O.A., Riashchenko O. I.** 208THE CONTENT OF PRESCHOOLER'S NATIONAL AND PATRIOTIC EDUCATION
IN UKRAINE**Hnizdilova O.A., Pashyhar M.S.** 211IMPLEMENTATION OF THE INFORMATION SOCIETY AS A RESULT OF GLOBAL
INFORMATION SYSTEM DEVELOPMENT**Melnyk V.V.** 214THE MODERN PARADIGM OF SPORTS'S SIGNIFICANT-COMMUNICATIVE AND
SYMBOLIC SYSTEMS IN THE MODERN DAY INFORMATION**Bilohur V.E.** 217

TAXONOMY OF BLUM

Bilousova N.V., Hordienko T.V. 220DETAILED CHARACTERISTICS OF PROFESSIONAL COMPETENCE FUTURE
FACTORS FOR PHYSICAL THERAPY AND ERGOTHERAPY**Sushchenko O.V.** 223COMPUTER TESTING IN MONITORING THE QUALITY OF KNOWLEDGE IN
HIGHER SCHOOL**Ostapenko A.K.** 226

TRENDS OF IMPLEMENTATION OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL	
Niecheva E. G.	229
FEATURES OF DISTANCE REALIZATION OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS OF SOCIAL IN LAW ENFORCEMENT STRUCTURES	
Prasol D.V.	231
CREATIVITY AND CRITICISM: THE PROBLEM OF CORRELATION	
Tymofieiev O.V.	234
SOCIAL CONDITIONING OF HOTEL AND RESTAURANT STAFF PREPARATION AT HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	
Yusyk O. I.	236
COMPETENCY APPROACH IN THE SYSTEM OF TRAINING FUTURE PSYCHOLOGISTS FOR EDUCATION	
Hotenov I.M.	240
FUNCTIONS OF THE TEACHER-FASILITATOR IN THE PROCESS OF PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE	
Podhorna V. V., Mihina A.	243
APPLING OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN AN INCLUSIVE EDUCATION	
Ohrimenko Olena V.	246
COMMUNITY SOCIAL WORKER: MODEL OF PERSONALITY	
Slozanska H.I.	249
PROFESSIONAL AND PERSONAL QUALITIESOF A NEW UKRAINIAN SCHOOL TEACHER	
Rogulska O. O.	252
METHODOLOGY OF PREPARATION OF FUTURE SPECIALISTS IS TO DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL CAREER	
Aliksieieva S.	255
CONTINUAL INTERCULTURAL SENSITIVITY DEVELOPMENT DURING FORMING THE INTERCULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS OF THE DIRECTION OF FASHION DESIGN	
Ryabchykova K.	258
THE IMPORTANCE OF INTEGRATIVE APPROACH IN TRAINING FUTURE SPECIALISTS IN TRANSLATION	
Savka I.V., Hulchenko S. G.	261
TECHNOLOGY OF FORMING INFORMATION CULTURE IN STUDENTS-ARCHITECTS	
Lytvyn V. A., Lytvyn A. V.	264
THE PECULIAR FEATURES OF HISTORIOGRAPHIC METAFICTION IN THE NOVEL “THE FRENCH LIEUTENANT’S WOMAN” BY JOHN FOWLES	

Handabura O.V.	267
PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF THE CONCEPT OF COMPETITIVENESS OF AN INDIVIDUAL	
Ilienko O.L.	270
MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MARITIME EDUCATION AND HIS CULTURAL DOMINANTS	
Shevchuk O. M.	273
PSYCHOLOGY SUCCESSFUL, SUBSTANTINE AND DIFFERENCE RESOURCIAL	
Venger Anna	276
PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF THE FUTURE ENERGYENGINEERSAT THE TECHNICAL UNIVERSITIES OF UKRAINE	
Bilan N. M.	279
INTEGRATIVE APPROACH TO DEVELOPING COMPETITIVENESS OF SPECIALISTS IN INFORMATION, LIBRARY AND ARCHIVE SERVICES	
Huzii I.S.	282
MYTHOLOGICAL MODUS OF THE ARTISTIC THINKING OF MIKOLA VINGRANOVSKY	
Fomina L.G.	285
THE CONCEPT OF NATIONAL PATRIOTIC EDUCATION IN THE FIRST EDUCATIONAL CURRICULA OF PRESCHOOL EDUCATION OF THE TWENTIETH CENTURY	
Uhnal O.N.	288
THE MOST OFTEN USED IMPLEMENTATION OF UKRAINIAN LANGUAGE RESOURCES SAVINGOF NOUNS (ON THE MATERIAL OF MODERN TELEVISION DISCOURSE)	
ZaitsevaO.M.	290
FORMATION OF SYSTEMIC THINKING AS A TASK FOR PROFESSIONAL TRAINING	
Kazarova H. M.	293
THE MAIN TASKS AND DIRECTIONS OF TRAINING YOUNG VOLLEYBALL PLAYERS IN THE INITIAL STAGES OF MANY YEARS OF TRAINING	
Titova H. V.,Ozerna O. O.	296
SOME PROBLEMS OF THE TRAINING OF FUTURE PRACTICING PSYCHOLOGISTS TO WORK IN THE PENITENTIARY SYSTEM.	
Litvinenko Irina,Yarmush Victoria	299
SIMULING DESIGN AS METHOD OF COGNITION IN EDUCATIONAL ACTIVITY OF STUDENTS-ENVIRONMENTALISTS	
Gordiichyk G.B., Yatsenko N.A.	302
METHODOLOGICAL PRINCIPLES, STAGES AND ORGANIZATION OF	

SELECTION FOR GROUP OF PRIMARY SPORTS SPECIALIZATION IN FOOTBALL Boboshko V.V., Kvasevich A. V.	305
SYSTEM OF MANAGEMENT OF SPORTS RESERVES PREPARATION Ovcharek A. M., Bondar J. I.	307
PECULIARITIES OF SPORTS TRAINING AT WORKING WITH CHILDREN Ovcharek A. M., Jnko D. J.	310
THE FORMATION OF PROFESSIONAL QUALITIES OF TECHNICAL PROFILE SPECIALISTS Martseva L. A.	313
A VALUE OF DIDACTICS GAME IS IN REALIZATION OF AN EDUCATE FUNCTION OF LESSON OF MATHEMATICS AT INITIAL SCHOOL Bilyk T.S.	316
FORMATION OF RESPONSIBLE ATTITUDE TO HEALTH IN STUDENT YOUTH AS SOCIAL-PEDAGOGICAL PROBLEM Furdui S.	320

SECTION VI. LEGAL SYSTEMS AND INTERNATIONAL RELATIONS

INTERNATIONAL MIGRATION: POSITIVE AND NEGATIVE ASPECTS Chudaeva I.B.	322
FORMS OF COMPENSATION OF DAMAGES IN CRIMINAL PROCEEDINGS IN THE SPHERE OF ENVIRONMENT Misiura L.Y.	325
MESSAGE ON THE JURISDICTION OF ADMINISTRATIVE COURTS Haran O. V.	328
PROBLEM OF RECOGNITION OF ARMENIAN GENOCIDE IN MODERN ARMENIAN-TURKEY RELATIONS Ostashchuk Vira	331
FORMATION OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS' READINESS TO ECONOMICAL EDUCATION Karapuzova N.D., Pochynok Ye.A.	334

**THE MODERN PARADIGM OF SPORTS'S SIGNIFICANT-
COMMUNICATIVE AND SYMBOLIC SYSTEMS IN THE MODERN DAY
INFORMATION**

Bilohur V.E.

*Doctor of Philosophy, Professor,
Head of the Department of Theory and Methodology of Physical Education and Sport,
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University,
Melitopol, Ukraine*

**СУЧАСНА ПАРАДИГМА СПОРТУ ЯК ЗНАКОВО-КОМУНІКАТИВНОЇ І
СИМВОЛІЧНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНУ ДОБУ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ**

Білогур В.Є.

*д.філософ.н., проф.
завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних
дисциплін, доктор філософських наук, професор,
Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Богдана Хмельницького,
м. Мелітополь, Україна*

Сучасна парадигма спорту як знаково-комунікативної і символічної системи здатна поглибити розуміння сутності різноманітних спортивних процесів і запропонувати методологічну основу для їх наукового пізнання. Підвищення знаково-символічної і комунікативної ролі спорту зумовлено тими соціально-економічними, політичними і культурними перетвореннями, направленими на те, щоб виконувати роль транслятора певних ідеалів, норм, цінностей, стилю поведінки і образу спортивного життя. Актуальність теми дослідження визначається соціально-комунікативною роллю, яку спорт відіграє у сучасному суспільстві і впливає на самі різноманітні сфери суспільного життя – економіку, політику, освіту, культуру, охорону здоров'я. Посилення ролі спорту як знаково-символічної і комунікативної системи в сучасну добу інформатизації направлено на побудову і підтримку соціальних відносин між людьми, які приводять до усвідомлення того, що спорт здатний виступити причиною глобальних змін у сучасних цивілізаційно-комунікативних процесах. В контексті сучасної парадигми спорту як знаково-комунікативної і символічної системи - процеси генезису, трансформації, модифікації спорту (від змагальності – до шоу), що тісно пов'язані із змінами у соціальному контексті його буттєвості, що перетворює його на соціокультурний феномен, який потребує культурологічного аналізу, включаючи фактори і механізми розвитку цього багатовимірного явища. Спорт як особливий вид знако-символічної і комунікативної системи у всій його різноманітності слід розглядати у наступних вимірах: 1) специфіка змагальної діяльності, включаючи етапи розвитку, особливості

організаційно-управлінської та економічної діяльності; 2) спортивна практика, що включає широкий діапазон технологій (тренування, виконання дій, виміри результатів); 3) спортивні події (олімпіади, матчі, чемпіонати); 4) стандарт, за який борються спортсмени (голи, очки, секунди); 5) реальна професійна спортивна практика тренерів, які включаються у ці події; 6) плідно розвиваючі науково-технічні спортивні практики (нові матеріали, біостимулятори). Тому сьогодні вже не можливо не помітити, як інтенсифікувався процес масових комунікацій, пов'язаних зі спортом, як склалася масштабна індустрія виробництва товарів і послуг. Спорт як символічно-знакова і комунікативна культура здійснює істотний вплив на імідж сучасної людини та стиль його життя, виступає соціалізуючим та інкультурним фактором, в основі якого розвиваються окремі предметні поля для дослідження феномена спорту у різних наукових сферах (педагогіці, біомеханіці, психології, медицині, техніці). Все більш очевидною стає орієнтація на розширення спектру аналізу спорту як соціокультурного явища, вивчення соціокультурних детермінант, які істотно впливають на структурні, смислові, змістовні, функціональні, аксіологічні характеристики феномена спорту, так і багаточисленних його «проекцій» на соціум, що дозволяє описати його функціонування у системі сучасних соціальних і культурних інститутів [1, с.220-223]. Безумовний інтерес представляє аналіз спорту М.Фітерстоуном, який розробив систему емпіричних показників «виявлення», декодування соціально-диференційованих характеристик спорту у рамках більш загального простору «тілесних форм поведінки». Зокрема, характер видів спорту, до яких мають переваги ті чи інші групи населення, розглядається як одна з символічних характеристик дозвіллевого спорту у сучасному світі. Найбільш важливою у методологічному плані виявилася теорія «комунікативної дії» Ю.Габермаса, в контексті якої розглядалися уявлення про комунікативну природу суспільства, про життєвий світ як джерело зразків і норм комунікативної дії, про конституювання життєвого світу у сферах культурного відтворення, соціальної інтеграції і соціалізації. Активну роль відіграють ідеї Ю.Габермаса про патології сучасного життєвого світу, що проявляються в переважанні цілераціональної дії над ціннісно-раціональним світом, де головними інструментами є гроші і влада[2, с. 154-162]

Саме тому аналіз символічних, смислових, аксіологічних характеристик даного феномена передбачає переміщення даного явища у соціально-культурний контекст, погляд на спортивні практики не зсередини, а ззовні, у співвіднесенні з особливостями конкретного аксіологічного простору їх розвитку, з прийнятими у даному суспільстві мовами трансляції культурних традицій, культурними кодами тощо. Говорячи про розвиток спорту у сучасну епоху, ми маємо на увазі сучасний контекст з усіма атрибутами, у тому числі, такими процесами, як глобалізація, інтенсивний розвиток міжкультурних комунікацій, візуалізація сучасної культури, зростання гедоністичних настроїв і цінностей індивідуалізму, експансія масової

культури, безпрецедентне зростання впливу ЗМІ на суспільну думку і потреби людей [3, с.56-59]. Однією з важливих складових розвитку сучасного соціокультурного простору являється зростаюче значення процесу символізації у структурі різних видів соціальних практик, у тому числі у сфері спорту, світу, який бурхливо розвивається. Надзвичайно продуктивною для даного вектору культурологічного аналізу простору спорту виявилася концепція «символічного капіталу» П.Бурдьє. Сам дослідник звертався до аналізу сучасного спорту як особливого соціального феномена, відмічаючи, що «простір видів спорту не є світ, замкнений у собі самому. Він включений у світ практик і споживання». І у той же час є всі причини розглядати види спортивної практики як відносно автономні простори [2], які сьогодні здійснюють експансію у всьому світі (П'єр де Кубертен). Необхідно відмітити, що сфера спортивної діяльності насичена знаковими, символічними атрибутами: звуковими, візуальними, тактильними, тому даний сегмент суспільства ще недостатньо вивчений філософами, соціологами, психологами особливо з точки зору розширення знання про знаково-символічні атрибути діяльності людини.

Таким чином, в контексті сучасної парадигми спорту як знаково-комунікативної і символічної системи у сучасну добу інформатизації такі сфери витребуваності «символічного капіталу» спорту, як: 1) політичні практики, пов'язані з формуванням та укріпленням іміджу держави у зовнішній політиці, з електоральними PR-практиками; 2) спортивно-художні образи, включаючи відображення символічного змісту спорту у результатах художньої творчості – скульптурі, живопису, кіно-фотопродукції; 3) «символічні маркери» соціального статусу, соціальних очікувань індивідів (чи групи) як однієї із сфер самореалізації, самоідентифікації, самоутвердження індивіда, як важливого механізму здійснення соціалізації та інкультурації молодого покоління. Тому слід говорити про велику багатоманітність соціокультурних модусів і векторів виявлення символічного капіталу спорту у сучасному світі, що, у свою чергу, зумовлено його реальним соціально-смысловим потенціалом, все більш витребуваним у самих різноманітних сферах соціального життя.

Список використаних джерел:

1. Білогур В.Є. Філософія сучасного спорту як сублімативного вираження індивідуальної і соціальної життєдіяльності // Гілея. Історичні науки. - Київ: Вид-во УАН ТОВ "НВП "VIP". 2013. Вип. 73. С. 220-223.
2. Voronkova V., Kyvliuk O. Philosophical Reflection Smart-Society as a New Model of the Information Society and its Impact on the Education of the 21st Century. – Future Human Image. – 2017. – Vol. 7. – P. 154-162.
3. Олексенко Р. Епоха глобалізації, її вплив на інформаційне суспільство / Р. Олексенко // П'ята всеукраїнська наукова конференція «Сучасні соціально-гуманітарні дискурси».- 2015.- С.56-59..

**IMPERATIVES OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT IN
PROMOTING NATIONAL COMPETITIVENESS**

Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference

December 13-14, 2018

Batumi, GEORGIA

Editor: Prof. Dr. Badri Gechbaia

Passed for printing 19.12.2018.

Circulation 200 copies.

Publishing House “Kalmosani”, Georgia, 2018

TBILISI. 100 Ts. Dadiani St. (571) 19 19 39

E-mail: kalmosani@yahoo.com

ISBN 978-9941-9622-1-2